

SIGFRID SIRENIUKSEN EVANKELIUMI

Väinö Hotti

(Teh.VHn)

Timo Junkkaala on teologian tohtori ja Helsingin yliopiston dosentti kirkkohistorian alalla. Hän jäi eläkkeelle Suomen Raamattuopiston toiminnanjohtajan tehtävästä 1.5.2015, mutta toimii yhä Perusta-lehden päätoimittajana. [Wikipedia](#).

TIMO JUNKKAALA, OSMO TIILILÄ – PROTESTANTTI
(PerusSanoma Oy 2004)

TIMO JUNKKAALA (nettikuva)

(nettikuva)

OSMO TIILILÄ

29.12.1893 – 4.8.1975

Osmo Antero Tiililä toimi Helsingin yliopiston dogmatiikan professorina 1939–1967. Hän oli paitsi professori ja tutkija myös tuottelias kirjoittaja ja suosittu kristillinen puhuja, joka kokosi suuret kuulijajoukot. Hänen kiinnostuksensa tutkijana suuntautui erityisesti herätysliikkeisiin. [Wikipedia](#).

(nettikuva)

SIGFRID SIRENIUS

Sigfrid Selim Sigismund Sirenus oli suomalainen pappi, teologian kunniatohtori. Hän oli suomalaisen settlementtiliikkeen perustajia ja Suomen Settlementtiliiton pitkäaikainen pääsihteeri. [Wikipedia](#)

Syntyi: 15. heinäkuuta 1877

Kuoli: 25. syyskuuta 1961

*”Myös ns. sosiaalisen kristillisyyden korostus oli liiton (YKY, Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto) toiminnassa lisääntynyt vuoden 1915 vaiheilla erityisesti **Sigfrid Sireniuksen** ja Gyllenbergin vaikutuksesta” (emt. s.72).*

”On todennäköistä, että Tiililän kriittinen linjaus suhteessa sosiaaliseen kristillisyyteen vaikutti siihen, että SKY:llä ei enää Tiililän aikana ollut niin läheistä yhteyttä **Sireniuksen** perustamaan Kalliolan työkeskukseen kuin aiemmin” (135).

”Tiililä koki kysymyksen sosiaalisesta kristillisyydestä niin tärkeäksi, että hän julkaisi vuonna 1943 kirjan **Yksilön pelastuminen ja Jumalan valtakunta**, jossa hän käsitteli **Sigfrid Sireniuksen** ja hänen oppi-isänsä Blumhardtin näkemyksiä. Kirja oli voimakas kannanotto ajankohtaiseen asiaan, eräänlainen taistelukirja. ”Yritin ottaa selvää Blumhardtien Jumalan valtakunta – käsitteestä, johon meillä **Sigfrid Sirenius** tuohon aikaan vetosi”, totesi Tiililä. Hän oli aikanaan Tübingenissa opiskellessaan käynyt Blumhardtien toimipaikalla Bad Bollissa. **Sireniusta** Tiililä sanoi arvostaneensa ”persoonallisuutena, joka todella pani itsensä asian puolesta likoon”. Mutta **Sireniuksen** teologia ja ”hänen vasemmistolainen asennoitumisensa isänmaan asioihin jo vapaussodasta lähtien” oli Tiililälle ongelma.

Myöhemmissä arvioissaan Tiililä linjasi joidenkin johtavien kirkonmiesten ja teologioiden suhdetta Sireniukseen seuraavasti: Gummerrus oli **Sireniuksen** tukijoita, mutta kenties enemmän työläisten asian kuin teologian tähden. Alanen ei ollut ihastunut **Sireniuksen** oppeihin niin sosiaalidemokraatti kuin hän olikin, mutta Salomies lienee vanhana Kalliolan miehenä tuntenut mieltymystä Sireniuksen toimintaan ja **varsinainen kiihkeä sireniolainen oli Tiililän mukaan Gulin**” (310,311).

”Tiililä viittasi nimeltä mainiten Ilmari Tuomisen kirjoitukseen Teologisessa aikauskirjassa ja Arto Tolsan kirjoitukseen Suomen Sosiaalidemokraatissa. Edellinen oli vaatinut opin syrjäyttämistä sosiaalisen julistuksen tieltä ja väittänyt, **että olisi päästävä eteenpäin Paavalin ja Lutherin tavasta julistaa evankeliumia**. Jälkimmäinen oli esittänyt, **että Jumalan valtakunnan etsiminen oli tärkeämpää kuin kysymys sielun pelastuksesta**. Tampereen kirkkopäivillä oli Tiililän mukaan esitetty, että ”unohtamalla itsensä ja tekemällä uhrautuvaa työtä lähimmäisen hyväksi varmimmin pelastaa sielunsa”.

*Uuden suuntauksen takana oli Tiililän mukaan **Sigfrid Sireniuksen** jo pitkään jatkunut samansuuntainen opetus. Tiililä antoi tunnustusta **Sireniuksen** elämäntyölle ja saavutuksille settlementtiliikkeessä, mutta näki ongelmia hänen sanomassaan. **Sireniuksen** takana oli Christoph Blumhardt, joka opetti, **ettei kristinuskon tarkoitus ole ensisijassa tehdä ihmisiä autuaiksi, vaan saattaa voimaan Jumalan valtakunta maan päällä**.*

Blumhardtin mukaan tuli torjua itselle varattu taivas niin kauan kuin täällä maan päällä toiset nääntyvät vaikeissa oloissa. Tiililän mielestä Blumhardt opetti Jumalan

valtakunnan toteutumista maan päällä, kielsi iankaikkisen kadotuksen eikä antanut Raamatulle ohjeellista arvoa. **Sirenius** vältti Blumhardtin äärimmäiset käsitykset, mutta **oli samaa mieltä keskeisimmistä asioissa**. Kysymykseen, miksi maailma ei vielä ole muuttunut Jumalan valtakunnaksi, molemmat vastaavat, että Jumala kyllä tahtoi, mutta ihmiset estävät. Tiililän mukaan näkemys ei ollut raamatullinen. Hänen mukaansa **Jumalan valtakunta tulee näkyvällä tavalla vasta Kristuksen paluussa**. Tiililä oli valmis puhumaan Jumalan valtakunnan näkyvästä voitosta maan päällä tuhatvuotisen valtakunnan yhteydessä, mutta totesi, ettei Blumhardtin ja Sireniuksen opetusta voinut yhdistää siihen” (311,312).

”Olavi Kares kiitti Tiililää kirjasta (Yksilön pelastuminen ja Jumalan valtakunta) ja totesi, ettei ole oikein tiennyt, mitä blumhardtilais-sireniuslaisuus oikein on. Nyt Tiililän kirjan perusteella hän sai ”sen tunnon, **ettei taida olla kysymyksessä vain harhaoppi, vaan melkeinpä uusi uskonto**”. Kareksen mukaan Koraanin uskonto ei ole sen vieraampi Uudelle Testamentille kuin Blumhardtin usko” (312).

”Mutta hän (Tiililä) totesi, ettei voinut yhtyä käsitykseen, että he ovat suurin piirtein samaa mieltä asioista, joista oli puhe, ja toivoi, ettei **Sirenius** antaisi sellaista kuvaa muille. ”Olenhan kirjoittanut kirjaseni osoittaakseni, että ajattelen valtakunnan perusteista **aivan toisin kuin Setä**. Oppi tuhatvuotisesta valtakunnasta ei ole sama kuin blumhardtilainen käsitys valtakunnan tulosta maan päälle.” Toiseksi Tiililä totesi, ettei hän voinut tehdä sellaista erottelua oikean opin ja voiman välillä, minkä **Sirenius** oli tehnyt. Tiililän mukaan ne kuuluvat yhteen. ”sillä voima ilman oikeaa oppia **voi olla jopa saatanallista**”. Tässä yhteydessä Tiililä ilmaisi olennaisen seikan siitä, millaiseksi hän dogmatiikan professoriksi nimitettynä koki tehtävänsä. ”**Tämän johdosta näen eräänä tärkeänä kutsumustehtävänäni, kun Jumala on nykyisen virkani minulle antanut, juuri oikeanopin edistämisen.**” (313,314).

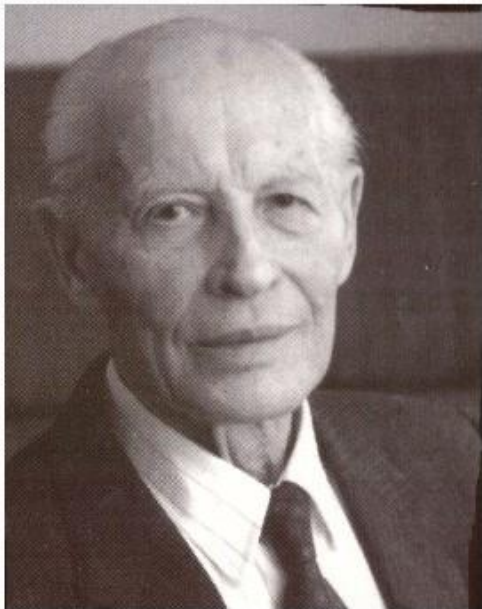
”Kun Tiililä itse myöhemmin arvioi kirjaansa, hän totesi, että sen pääasiaksi tuli sen osoittaminen, ettei Blumhardtin oppi maailman vähittäisestä muuttumisesta Jumalan valtakunnaksi ole Uuden Testamentin mukainen. Samaa oli Tiililän mielestä sanottava Blumhardtin pelastusopistakin, jonka mukaan pelastuksen etsiminen on itsekkyyttä” (314).

”Tiililä oli samaa mieltä kuin **Sirenius** siitä, ettei heidän välillään käyty polemiikki ollut vakavana aikana rakentavaa, mutta hän piti sitä välttämättömänä, **koska oli kysymys kristillisistä perustotuksista ja niiden horjuttamisesta**” (318).

”Tiililän tulkinta oli, että sota-aikana syntyi kirkon sisällä uusi rintama, kun asevelipapisto löysi **sosiaalisesta kristillisyydestä** itselleen ohjelman ja sai tukea

sekä **Sireniukselta** ja tämän settlementtiliikkeestä että ns. lundilaisesta teologiasta” (321).

”Tiililän ja **Sireniuksen** välillä oli siis kyse enemmästä kuin vain siitä, painottuuko sosiaalinen vai herätykseen tähtäävä työ. Taustalla oli suuri kysymys kristinuskon ja muiden uskontojen suhteesta ja **siitä, mistä kristillisessä uskossa pohjimmaltaan oli kysymys...** Jos Jumalan luo alkoi löytyä muitakin teitä kuin Kristus, silloin ei tietysti tarvittu enää mitään herätystä eikä kääntymistä, mutta silloin ei vaarantunut enää vain pietismi vaan koko kristillinen usko. Siksi Tiililä ei vaiennut” (347).

Uuras Saarnivaara oli suomalainen filosofian ja teologian tohtori, kristillinen kirjailija ja merkittävä luterilainen hengellinen vaikuttaja.

[Wikipedia](#)

Syntyi: 17. helmikuuta 1908, Nurmijärvi

Kuoli: 5. toukokuuta 1998 Koulutus: Chicagon yliopisto (1945), Helsingin yliopisto (1939)

SOSIAALINEN EVANKELIUMI (teh. VHn)

”Sosiaalisen evankeliumin” syntymiseen on antanut ulkonaisen sysäyksen teollistumisen aiheuttama kurjistuminen ja sosialistinen yhteiskunnallisten epäkohtien kritiikki.. Tämän ”evankeliumin” kannattajat ovat hylänneet marksilaisuuden, mutta hyväksyneet sosialistisen yhteiskuntakritiikin. Pyrkiessään sosiaaliin uudistuksiin kristillisessä hengessä he ovat **useinkin samastaneet kristillis-sosialistisen yhteiskunnan ja Jumalan valtakunnan.**

”Sosiaalisen evankeliumin” käsitys Jumalan valtakunnasta sisältää monissa tapauksissa **Raamatun perustotuksien kieltämistä.**

Jumalaa ei pidetä pyhänä ja armahtavana eikä Tuomarina, jolle kaikkien on tehtävä tili, vaan hänet käsitetään **hyväntahtoiseksi** ja ”peräänantavaksi” Isäksi, joka on

luonut maailman sellaiseksi, että **se välttämättömyyden pakosta tulee paremmaksi ja paremmaksi**. Tämän Jumalan kanssa on ihmisten oltava yhteistyössä sodan poistamiseksi, maailman liittotasavallan muodostamiseksi, teollisen demokratian, moraalisen kasvatuksen ja sosiaalisen tietoisuuden parantamiseksi, **jotta siten saataisiin rakennetuksi ”Jumalan valtakunta”**.

Ihmistä ei pidetä langenneena ja lihanmielessään Jumalaa vastaan kapinoivana olentona, joka on pimeyden valtojen orjuudessa ja palveluksessa, niin että hänestä tulee Jumalan lapsi vasta kääntymyksen, uudestisyntymisen, pelastuksen kautta. **Häntä pidetään ilman muuta, luomisen perusteella, Jumalan lapsena**. Lunastus ja pelastus Kristuksessa ei siten ole tarpeen. Riittää, kun ihminen saa paremmat yhteiskunnalliset olot, kasvatusta jne. Kristusta pidetään pääasiassa ihanteena ja opettajana.

Synti on epäsosiaalinen eli yhteiskunnan vastainen mielenlaatu ja käytös, ei ihmisen kapinaa Jumalaa vastaan ja siitä johtuvaa syyllisyyttä ja tuomionalaisuutta. Jeesus on uskonnollinen nero, jossa ihmisen olemuksen kyvyt ovat kehittyneet huippuunsa. Kehitys, kasvaminen, kulttuuri ja uskonto vaalivat ja kasvattavat ihmisessä ihmisystävällisiä tunteita ja hyvyttä. Kehitys ja sosiaaliset uudistukset ovat tässä ottaneet lunastuksen ja pelastuksen paikan. **Ihmisestä tulee ”sosiaalisen evankeliumin” mukaan Jumalan valtakunnan kansalainen ilman Vapahtajaa ja hänen vertaan, ilman Pyhän Hengen vaikuttamaa uudestisyntymistä** (David Hedegård – Uuras Saarnivaara: Kohti suurta Baabelia, s. 42).

OSKAR DAVID LEONARD HEDEGÅRD,
 syntynyt 29.11.1891 Röksin kunnassa
 Östergötlandissa,
 kuoli 3.10.1971 Vaksalan
 kunnassa Uppsalan läänissä.

MAAILMAN RAKKAUS

*”Yössä ennen harhailimme, Kaikki oli pimeää. Kadotukseen kiiruhdimme Synnin tietä synkeää. **Maahan kiintyi sydän, mieli, maasta kertoi suu ja kieli**” (Vvk.44:3).*

*”Oi sieluni, rauhastas huolehtien Sä tuloa Herrasi muista. Sä pois jätä maailma, pois surut sen, **Pois maailman rakkaus suista. Oi Herra armahda meitä!**” (Vvk.152:5).*

*”**Maailman rakkaus mielestä heitä, Riemulla rientääkses kotia päin, Kiittäen häntä, jok’ auttavi meitä, Armonsa ihmeitä ain ylistäin. Näin taivaasehen Tiemme vaarallinen Kulkevi korvesta kiusausten**” (Vvk.325.3).*

*”Oi Jeesus mä syömmestäin nyt Sua rakastan. **Pois rakkaus syntihin ja maailmahan!** Oot vanhurskas tuomari, Sun armoos luottaa saan. Nyt rakkaampi mulle oot kuin ennen milloinkaan” (Hengellinen laulukirja, 76).*

*”Abram asettui Kanaanin maahan, **Loot** asettui lakeuden kaupunkeihin ja **siirtyi siirtymistään teltoineen Sodomaan asti. Mutta Sodoman kansa oli kovin paha ja syntistä Herran edessä**” (1. Moos.12,13).*

*”Sillä **tähän nykyiseen maailmaan rakastuneena** jätti minut Deemas ja matkusti Tessalonikaan, Kreskes meni Galatiaan ja Tiitus Dalmatiaan” (2. Tim.4:10).*

*”**Älkää rakastako maailmaa älkääkä sitä, mikä maailmassa on. Jos joku maailmaa rakastaa, niin Isän rakkaus ei ole hänessä**” (1. Joh.2:15).*

(nettikuva)

*”Sun ristis olkoon ainoa
Tienviittaajani matkalla, Ain
aurinkona päivällä Ja yöllä kuuna,
tähtenä” (Vvk.52:10).*